

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง

ประจำปี ๒๕๖๘

คำนำ

แผนการบริหารความเสี่ยงเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่สำนักงานสาธารณสุขอำเภอตระการพืชผล จัดทำตาม พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๓๙ “ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบ ภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่ กระทรวงการคลังกำหนด” และหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือบริหารองค์กรที่มีความสำคัญ และนำมาใช้อย่างแพร่หลายในการ บริหารจัดการสถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและส่งผลการดำเนินงานขององค์กรและเป็นแนวทางในการ ดำเนินงานจัดการความเสี่ยงเพื่อให้ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อการดำเนินงานขององค์กรลดลงจนอยู่ในระดับที่ ยอมรับได้ นอกจากนี้ยังถือเป็นโอกาสในการสร้างสรรค์มูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรด้วยพัฒนากระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย บริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในของกรมบัญชีกลางกระทรวงการคลัง อันจะช่วยเสริมสร้างศักยภาพใน การจัดบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ให้แก่ประชาชนในพื้นที่และการบริหารของสาธารณสุขอำเภอตระการพืชผล ให้เป็นประโยชน์สูงสุด

นายชนะ หอมจันทร์

สาธารณสุขอำเภอตระการพืชผล

แนวทางการดำเนินกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑.วัตถุประสงค์การบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานในองค์กร มีความเข้าใจในกระบวนการบริหารความเสี่ยง สามารถ บริหารจัดการความเสี่ยงได้ในทิศทางเดียวกัน
๒. เพื่อ สามารถดำเนินการได้ตาม พันธกิจ และวิสัยทัศน์ ที่กำหนดใน แผนพัฒนาท้องถิ่น โดยเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้
๓. เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงในหน่วยงานทุกระดับ และหน่วยตรวจสอบภายใน
๔. เพื่อเป็นการลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น และ เป็นกรอบแนวทางในการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานบริหารความเสี่ยง

๒.โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง

๑.องค์ประกอบ

๑	นายชนะ หอมจันทร์.....	สาธารณสุขอำเภอตระการพืชผล	ประธาน
๒	นายอำพล พิมพพรหม	ผู้ช่วยสาธารณสุขอำเภอตระการพืชผล	รองประธาน
๓	นายวิษณุพร รุ่งเรือง	นักสาธารณสุขชำนาญการ	คณะทำงาน
๔	นางอารียา ทุมพันธ์	นักสาธารณสุขชำนาญการ	คณะทำงาน
๕	นางปาริสา ศรีโท	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	คณะทำงาน
๖	นายสมบัติ สมน้อย	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	คณะทำงานและเลขานุการ
			คณะทำงานและ
๗	นายธีรยุทธ พสุนนท์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	ผู้ช่วยเลขานุการ
			คณะทำงานและช่วย
๘	ว่าที่ ร.ต.เพ็ญศิริ แซ่ตั้ง	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ	เลขานุการ

๓. ประโยชน์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง

๓.๑ เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่างๆ เนื่องจากการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นการดำเนินการซึ่งตั้งอยู่บนสมมุติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร

๓.๒ ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่างๆ ที่สำคัญ ซึ่งจะทำให้พนักงานภายในองค์กรเข้าใจเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร และตระหนักถึงความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบในเชิงลบต่อองค์กรได้อย่างครบถ้วน

๓.๓ เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงานเนื่องจากการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือช่วยให้ ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่า ความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลารวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารงาน และการตัดสินใจในด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การ ติดตามควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและสามารถสร้าง มูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กร

๓.๔ ช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจในการปฏิบัติงานขององค์กรมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจโดยที่ผู้บริหารมีความเข้าใจในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กร และระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน

๓.๕ ช่วยในการพัฒนาการบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรมการและการเลือกใช้มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

๔. นโยบายในการพิจารณาความเสี่ยง ประจำปี ๒๕๖๗

๕.๑ ให้ความสำคัญกับภาระงาน/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่มีความสำคัญต่อการกิจหลักของ สสอ.หลักเกณฑ์การคัดเลือกแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่จะนำมาพิจารณาบริหารจัดการความเสี่ยง สสอ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกโครงการ/กิจกรรมที่จะนำมาบริหาร จัดการความเสี่ยง โดยพิจารณา คัดเลือกโครงการที่มีค่าคะแนนรวมสูง มาดำเนินการบริหารความเสี่ยง

หลักเกณฑ์	เกณฑ์คะแนนการพิจารณา			น้ำหนัก (ร้อยละ)
	๑	๒	๓	
๑. ความสอดคล้องกับกลยุทธ์ในประเด็นยุทธศาสตร์	ไม่สอดคล้องกับกลยุทธ์ในประเด็นยุทธศาสตร์	-	สอดคล้องกับกลยุทธ์ในประเด็นยุทธศาสตร์	๔๐
๒. การส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของนโยบาย	ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในระดับผลผลิต	ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในระดับเป้าหมาย	ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในระดับเป้าหมายการให้บริการ	๔๐
๓. งบประมาณที่ได้รับในปีงบประมาณ ในแต่ละปี (กรณีมีงบประมาณ)	ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท	เกินกว่า ๕๐๐,๐๐๐ – ๒,๐๐๐,๐๐๐บาท	เกินกว่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท	๒๐

๕. การจัดการความเสี่ยง

หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ซึ่งการจัดการความเสี่ยงมีหลายวิธี เช่น

- การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) เป็นการยอมรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้น เนื่องจากไม่คุ้มค่าในการจัดการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยง
- การลด/การควบคุม/ป้องกันความเสี่ยง (RISK Reduction) เป็นการปรับปรุงระบบการทำงาน หรือการออกแบบวิธีการท างานใหม่ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิด หรือลดผลกระทบ หรือควบคุม ป้องกันให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้
- การกระจายความเสี่ยง หรือการโอนความเสี่ยง (RISK Sharing) เป็นการกระจายหรือ ถ่ายโอนความเสี่ยง ให้ผู้อื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบไป

- การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (RISK Avoidance) เป็นการจัดการกับความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูง และหน่วยงาน ไม่อาจยอมรับได้ จึงต้องตัดสินใจยกเลิกโครงการ/ กิจกรรมนั้นไป

ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงขององค์กรจำเป็นต้องทำควบคู่กับการกำกับดูแลและตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการที่ดี การควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง และการตรวจสอบภายใน

สิ่งที่เป็นรากฐานที่จะช่วยให้มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีนั้น ประกอบด้วย

รากฐานที่ ๑ การควบคุมภายใน

การควบคุมภายใน คือ กระบวนการ (process) ปฏิบัติงานที่ฝ่ายบริหาร และบุคลากรขององค์กร จัดให้มีขึ้น เพื่อให้สามารถมั่นใจได้อย่างสมเหตุสมผลว่า หากได้มีการปฏิบัติตามกระบวนการเหล่านี้แล้ว องค์กรจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้ โดยวัตถุประสงค์ ได้แก่

๑. ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน (Effectiveness and efficiency of operations)

๒. ความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน (Reliability of financial reporting)

๓. การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง (Compliance with applicable with laws and regulations)

การกำหนดวัตถุประสงค์ขั้นต้นนั้น ผู้บริหารจะต้องกำหนดวิธีการทำงานให้ไปสู่วัตถุประสงค์นั้น และ ในขณะเดียวกันก็ต้องมีการควบคุมการปฏิบัติงานต่างๆ ในองค์กรให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้วย การควบคุมต่างๆ เหล่านี้ ก็คือ การควบคุมกระบวนการภายในองค์กร หรือเรียกสั้นๆ ว่า การควบคุมภายในนั่นเอง

ดังนั้น ทุกหน่วยงานในองค์กรจะจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่มีความเหมาะสมขึ้นมา การจัดวางระบบการควบคุมภายในเป็นหน้าที่ของผู้บริหารหน่วยงาน ซึ่งเป็นผู้ที่ทราบดีว่างานจุดใดของตนมีความเสี่ยงจากนั้นก็ประเมินความเสี่ยงและสร้างระบบการควบคุมขึ้น เพื่อป้องกันแก้ไขหรือตรวจหาความเสี่ยงเหล่านั้น โดยการควบคุมภายในมักจะถูกกำหนดออกมาในรูปของระเบียบ ข้อบังคับ หรือคู่มือการปฏิบัติงานต่างๆ และเช่นเดียวกัน การปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนดขึ้นมา นั้น ก็เป็นหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงาน การควบคุมภายในดังกล่าวจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานขององค์กร

รากฐานที่ ๒ การบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยง (RISK Management) คือ การกำหนดแนวทางและกระบวนการในการระบุ ประเมิน จัดการและติดตามความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม หน่วยงาน หรือการดำเนินงานขององค์กร รวมทั้งการกำหนดวิธีการในการบริหารและควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ผู้บริหารยอมรับได้ ซึ่งสามารถ มองได้เป็น ๒ มุมมอง คือ

- การกำจัดหรือลดปัจจัยต่างๆ ที่จะขัดขวางไม่ให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ นั่นคือ การปกป้องมูลค่าที่องค์กรมีอยู่ไม่ให้ถูกทำลายไป

- มองหาโอกาสที่จะสร้างความได้เปรียบในการดำเนินงาน คือ การสร้างมูลค่าให้กับองค์กรการบริหารความเสี่ยงนั้นคล้ายกับการจัดวางระบบการควบคุมภายใน คือ มีการระบุประเมิน และจัดหาวิธีการที่จะจัดการกับความเสี่ยง แต่ด้วยความที่เป็นศาสตร์ที่ใหม่กว่า และมีพื้นฐานมาจากธุรกิจประกันภัยที่จะต้องเผชิญกับมีความไม่แน่นอนจากปัจจัยภายนอกมากมาย จึงทำให้การบริหารความเสี่ยงมีมุมมองที่กว้างขึ้น โดยมองถึงความเสี่ยงที่เป็นผลมาจากปัจจัยภายนอก การบริหารความเสี่ยงในระดับหน่วยงานนั้นก็เป็นที่หน้าที่ของผู้บริหารหน่วยงานเช่นเดียวกัน

รากฐานที่ ๓ การตรวจสอบภายใน

การตรวจสอบภายในมีบทบาททำให้มั่นใจว่ามีการควบคุมภายในที่เหมาะสม และการควบคุมเหล่านั้นได้รับการปฏิบัติตามภายในองค์กร ตลอดจนมี ระบบการบริหารความเสี่ยงมาปรับใช้อย่างเหมาะสม ตลอดจนช่วยถ่วงดุลอำนาจไม่ให้เกิดการใช้อำนาจไปในทางที่ผิดจากการที่หน่วยงานได้จัดให้มีระบบการควบคุมภายในของตน มีการบริหารความเสี่ยงและมีการปฏิบัติตามแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในก็เหมือนเป็นคนที่มากรองอีกชั้นหนึ่ง เพื่อให้องค์กร/ผู้บริหาร เกิดความมั่นใจ

การตรวจสอบภายในนั้นก็ถือเป็นกลไกอย่างหนึ่งที่จะช่วยผลักดันให้เกิดการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมยิ่งขึ้น เพราะบางครั้งผู้ปฏิบัติงานอาจคิดว่าทำแค่นี้ก็เพียงพอแล้ว แต่ผู้ตรวจสอบภายใน เค้าก็จะมีวิธีทดสอบว่าการควบคุมที่ปฏิบัติกันอยู่นั้นความเพียงพอจริงหรือไม่ หรือบางครั้ง อาจมีการปฏิบัติงานกันมานาน แม้ว่าจะมีความชำนาญ แต่ก็อาจทำให้ประมาทโดยละเลยบางจุดที่ควร จะต้องควบคุมไป หากผู้ตรวจสอบภายในตรวจพบ เค้าจะเป็นคนไปเตือนให้เราตระหนักมากขึ้น

ดังนั้น หากองค์กรของเราสนับสนุนให้รากฐานทั้งสามประการนี้ สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ก็จะช่วยส่งเสริมให้ต้นไม้ออกดอกออกผลกับดูแลกิจการที่ดีเจริญงอกงาม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียเสียทุกฝ่ายในองค์กร

การวิเคราะห์การบริหารจัดการความเสี่ยง

การวิเคราะห์ความเสี่ยง		
เกณฑ์การประเมินระดับผลกระทบของความเสี่ยง		
ความเสียหาย	ระดับคะแนน	ผลกระทบ
กระทบกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร	๕	สูงมาก
กระทบกับหน่วยงานภายในองค์กรตั้งแต่ร้อยละ ๗๕ ขึ้นไป	๔	สูง
กระทบกับหน่วยงานภายในองค์กรร้อยละ ๕๐ - ๗๕	๓	ปานกลาง
กระทบกับหน่วยงานภายในองค์กรร้อยละ ๒๕ - ๔๙	๒	น้อย
กระทบกับหน่วยงานภายในองค์กรน้อยกว่าร้อยละ ๒๕	๑	น้อยมาก

รายงานการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน	ผลการประเมิน / ข้อเสนอ
๑.สภาพแวดล้อมการควบคุม ๑.๑ หน่วยงานของรัฐแสดงให้เห็นถึงการยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรงและมีคุณธรรมจริยธรรม	สาธารณสุขอำเภอดะการพิชผล มีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานและให้การสนับสนุนการดำเนินงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักของการจัดตั้งหน่วยงานโดยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล และกำหนดให้มีการจัดวางระบบการควบคุมภายในตามเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด เพื่อให้หน่วยงานการมีระบบการปฏิบัติงานที่ถูกต้องชัดเจนตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของทางราชการ จัดให้มีการแบ่งปันองค์ความรู้ให้กับบุคลากรของหน่วยงานในรูปแบบต่าง ๆ เช่น จัดอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากร ประชุมเพื่อถ่ายทอดวิธีการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลและบรรลุผลสัมฤทธิ์

๑.๒ ผู้กำกับดูแลของหน่วยงานของรัฐแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสจากฝ่ายบริหารและมีหน้าที่กำกับดูแลให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงการควบคุมภายใน รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมภายใน ๑.๓ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจัดให้มีโครงสร้างองค์กร สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่เหมาะสมในการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐภายใต้การกำกับดูแลของผู้กำกับดูแล	สาธารณสุขอำเภอดงระการพิชผล แสดงให้เห็นถึงการยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อสัตย์สุจริตและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน ฝึกให้ทุกคนในหน่วยงานรู้จักการเป็นผู้ให้และมีความเสียสละตามสมควรแก่โอกาส รวมทั้งให้มีจิตอาสาสร้างสรรค์ประโยชน์เพื่อส่วนรวม มีการควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างประหยัด คัดค้าน คัดค้านและตรวจสอบได้ สาธารณสุขอำเภอดงระการพิชผล มีการกระจายอำนาจไปยังหัวหน้ากลุ่มงานและหัวหน้าฝ่ายเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน สำหรับบางกรณีที่สามารถตัดสินใจในการดำเนินการเองได้ สาธารณสุขอำเภอดงระการพิชผล มีแนวคิดและหาวิธีการในการจัดการลดหรือป้องกันความเสี่ยงที่เกิดขึ้นภายในและภายนอกหน่วยงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์เกิดประสิทธิ ภาพประสิทธิผลโดยมีการประเมินความเสี่ยงภายในองค์กรอย่างสม่ำเสมอ มีการติดตามกำกับและให้บุคลากรรายงานผล การปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ
---	--

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน	ผลการประเมิน / ข้อสรุป
๑.สภาพแวดล้อมการควบคุม ๑.๔ หน่วยงานของรัฐแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการสร้างแรงจูงใจ พัฒนาและรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ ๑.๕ หน่วยงานของรัฐกำหนดให้บุคลากรมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายในเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอตระการพืชผล มีข้อกำหนดด้านจริยธรรมอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ประเจตนาธรมณ์สำนักงานสาธารณสุขอำเภอใสสะอาดร่วมต้านทุจริตและแจ้งเวียนให้บุคลากรทุกคนรับทราบ เพื่อย้ำเตือนหรือปลุกจิตสำนึกในการปฏิบัติตน รวมทั้งมีแนวทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน โดยยึดถือหลักคุณธรรม จริยธรรมตามข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณข้าราชการ และสื่อสารให้บุคลากรทุกคน ได้รับทราบถึงบทลงโทษหากมีการกระทำความผิด เช่น การว่ากล่าวตักเตือน ทำทัณฑ์บน ตัดเงินเดือน อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้บุคลากรทุกคนได้รับทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด มีการกำหนดบทลงโทษแก่บุคลากรกรณีที่ไม่ปฏิบัติ ตามนโยบาย และระเบียบต่าง ๆ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอตระการพืชผล มีความมุ่งมั่นในการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Performance – Based Management) มีการแต่งตั้งคณะทำงานควบคุมภายในของหน่วยงานโดยกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร มีการสอบทานการดำเนินงานในภารกิจสำคัญ และรายงานผลต่อหัวหน้าส่วนราชการเพื่อทราบ และพิจารณาตามสมควรแก่โอกาส กำหนดให้บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอตระการพืชผลถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ การควบคุมภายในที่กำหนดทุกขั้นตอน มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติงานภายในหน่วยงาน โดยให้การติดตามและประเมินผลแทรกอยู่ในนโยบายและแนวทางการบริหารงาน มีการสอบทานและให้ความรู้ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอโดยการจัดทำองค์ความรู้สนับสนุนให้มีโอกาสเข้ารับการอบรม

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน	ผลการประเมิน / ข้อสรุป
๑.สภาพแวดล้อมการควบคุม ๑.๕ หน่วยงานของรัฐกำหนดให้บุคลากรมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายในเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ (ต่อ)	รวมทั้งนำผลการปฏิบัติมาเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการสร้างแรงจูงใจ พัฒนาและรักษาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถให้อยู่กับหน่วยงานตลอดไป แต่อย่างไรก็ดี บุคลากรบางส่วนยังขาดความตระหนักในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จภายในระยะเวลาอันเหมาะสม รวมทั้งยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในการปฏิบัติงานและการสื่อสารทำให้การปฏิบัติงานบางส่วนไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ บุคลากรบางส่วนขาดการนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนางานในหน้าที่ของตน ให้การดำเนินงานของหน่วยงานมีการพัฒนาที่ล่าช้ากว่าที่ควรจะเป็น
๒.การประเมินความเสี่ยง ๒.๑ หน่วยงานของรัฐระบุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในของการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กรไว้อย่างชัดเจนและเพียงพอที่จะสามารถระบุและประเมินความเสี่ยง ที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ ๒.๒ หน่วยงานของรัฐระบุความเสี่ยงที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในอย่างครอบคลุมทั้งหน่วยงานของรัฐ และวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงนั้น	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอตระการพืชผล มีการกำหนดวัตถุประสงค์การควบคุมภายในของการปฏิบัติงานได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กรไว้อย่างชัดเจนและเพียงพอสามารถระบุและประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กร สำนักงานสาธารณสุขอำเภอตระการพืชผล มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานในระดับหน่วยงานและระดับกิจกรรมอย่างชัดเจน มีการชี้แจงและแจ้งเวียนให้บุคลากรทราบเพื่อให้มีส่วนร่วมและให้การยอมรับในการระบุและประเมินความเสี่ยงที่เกิดขึ้นทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอก

๒.๓ หน่วยงานพิจารณาโอกาสที่อาจเกิดการทุจริตเพื่อประกอบการประเมินความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ ๒.๔ หน่วยงานของรัฐระบุและประเมินการเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อระบบการควบคุมภายใน	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอตระการพืชผล มีการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาระดับความสำคัญของความเสี่ยง มีการวิเคราะห์และประเมินผลกระทบความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง รวมทั้งหาสาเหตุของความเสี่ยงที่เกิดขึ้นและกำหนดเป็นนโยบายการปฏิบัติงาน พร้อมแจ้งเวียนให้บุคลากรทุกคนทราบ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอตระการพืชผล พิจารณาโอกาสที่อาจเกิดการทุจริตเพื่อประกอบการประเมินความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของบุคลากรหลายฝ่ายเพื่อลดโอกาสในการกระทำผิด รวมทั้งการปลูกจิตสำนึกเรื่องของการที่จะ ไม่สนับสนุนให้เกิดการกระทำที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม
---	---

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน	ผลการประเมิน / ข้อสรุป
๒.การประเมินความเสี่ยง ๒.๔ หน่วยงานของรัฐระบุและประเมินการเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อระบบการควบคุมภายใน (ต่อ)	แต่อย่างไรก็ตาม การกำหนดวิธีการควบคุม เพื่อป้องกันความเสี่ยงในการปฏิบัติงานเป็นเพียง การกำหนดกฎเกณฑ์หรือนโยบายเพื่อให้บุคลากร ถือปฏิบัติ แต่การที่จะบรรลุผลสำเร็จได้ด้วยดีนั้นบุคลากรในหน่วยงานต้องนำไปยึดถือปฏิบัติอย่างจริงจัง จึงจะก่อให้เกิดความสำเร็จอย่างแท้จริง
๓.กิจกรรมการควบคุม ๓.๑ หน่วยงานของรัฐระบุ และพัฒนา กิจกรรม การควบคุม เพื่อลดความเสี่ยงในการบรรลุวัตถุประสงค์ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ๓.๒ หน่วยงานของรัฐระบุ และพัฒนา กิจกรรม การควบคุมทั่วไปด้านเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ ๓.๓ หน่วยงานของรัฐจัดให้มีกิจกรรมการควบคุม โดยกำหนดไว้ในนโยบาย ประกอบด้วย ผลสำเร็จที่คาดหวังและขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจริง	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอตระการพืชผล มีการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาเพื่อกำหนดกิจกรรมการควบคุมความเสี่ยงในการบรรลุวัตถุประสงค์หรือให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอตระการพืชผล จัดให้มีระบบการรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ เพื่อวัดผลการดำเนินงานในรอบที่ผ่านมาและนำจุดอ่อนมาปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งบุคลากรในหน่วยงานรับทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการควบคุม สำนักงานสาธารณสุขอำเภอตระการพืชผล มีกิจกรรมการควบคุม ดังนี้ ๑) มีการมอบหมายอำนาจให้แก่บุคลากรภายในหน่วยงานโดยจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรกรณี ที่หัวหน้างานไม่อยู่หรืออยู่แต่ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ ๒) มีการจัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินและมีการตรวจสอบพัสดุประจำปีโดยบุคลากรที่ไม่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดหาและดูแลทรัพย์สินนั้น ๆ

	๓) มีการกำหนดให้มีการสอบทานหรือให้มีการควบคุม ดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งกระทำการอันไม่เหมาะสม ๔) มีการกำหนดนโยบายเพื่อใช้ในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องและรองรับกับนโยบายหรือแผนงาน พร้อมแจ้งเวียนและปิดประกาศให้บุคลากรในหน่วยงานทราบและถือปฏิบัติร่วมกัน
๔.สารสนเทศและการสื่อสาร ๔.๑ หน่วยงานของรัฐจัดทำหรือจัดหาและใช้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ เพื่อสนับสนุน ให้มีการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอตระการพืชผล จัดให้มีข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารมีความเหมาะสม กล่าวคือ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอก โดยใช้คนและสื่อในการติดต่อสื่อสารเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น มีการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับกลยุทธ์การปฏิบัติงาน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสานงานกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีการทบทวน ปรับปรุงนโยบายและคู่มือการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับศักยภาพของบุคลากร มีระบบการสื่อสารภายในหน่วยงานให้บุคลากรทราบและเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเกี่ยวกับการควบคุมภายใน ปัญหาและจุดอ่อนและแนวทางการแก้ไขของการควบคุมภายในที่เกิดขึ้น เปิดโอกาสให้บุคลากรเสนอข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน เป็นต้น สำนักงานสาธารณสุขอำเภอตระการพืชผล จัดให้มีข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารมีความเหมาะสม

๔.๒ หน่วยงานของรัฐมีการสื่อสารภายในเกี่ยวกับสารสนเทศ รวมถึงวัตถุประสงค์และความรับผิดชอบที่มีต่อการควบคุมภายในซึ่งมีความจำเป็นในการสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด ๔.๓ หน่วยงานมีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกเกี่ยวกับเรื่องที่มีผลกระทบต่อ การปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด	กล่าวคือ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอก โดยใช้คนและสื่อ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอตระการพืชผล จัดให้มีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกคือ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับบุคลากรภายนอก โดยใช้คนและสื่อ
๕.กิจกรรมการติดตามผล ๕.๑ หน่วยงานของรัฐระบุพัฒนาและดำเนินการประเมินผลระหว่างการปฏิบัติงานและหรือการประเมินผลเป็นรายครั้งตามที่กำหนด เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามองค์ประกอบของการควบคุมภายใน ๕.๒ หน่วยงานของรัฐประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของการควบคุมภายในอย่างทันเวลาต่อฝ่ายบริหารและผู้กำกับดูแล เพื่อให้ผู้รับผิดชอบสามารถสั่งการแก้ไขได้อย่างเหมาะสม	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอตระการพืชผล มีการกำหนดเกณฑ์การติดตามผลการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอตระการพืชผล มีกระบวนการติดตามผลการปฏิบัติงาน โดยจัดทำเป็นแผนการติดตาม ซึ่งประกอบด้วย วิธีการ ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ และการรายงานผลเพื่อสื่อสารข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของการควบคุมภายใน อย่างทันเวลาต่อฝ่ายบริหารและผู้กำกับดูแล
๕.กิจกรรมการติดตามผล ๕.๒ หน่วยงานของรัฐประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของการควบคุมภายในอย่างทันเวลาต่อฝ่ายบริหารและผู้กำกับดูแล เพื่อให้ผู้รับผิดชอบสามารถสั่งการแก้ไขได้อย่างเหมาะสม	เพื่อให้ผู้รับผิดชอบสามารถสั่งการแก้ไขได้อย่างทันทั่วทั้งที่ กรณีพบว่าการทุจริตหรือสงสัยว่ามีการทุจริต หรือมีการไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมติ คณะรัฐมนตรี หรือมีการกระทำอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญ ต้องมีการรายงานต่อหัวหน้าส่วนราชการทันที

ผลการประเมินโดยรวม

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอตระการพืชผล มีการจัดวางระบบควบคุมภายในโดยการจัดทำ Flowchart การปฏิบัติงานโดยมีจุดควบคุมความเสี่ยงทุกขั้นตอนเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ มีการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน ครบทั้ง ๕ องค์ประกอบ มีประสิทธิผลเพียงพอที่จะทำให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ได้ในระดับหนึ่ง

แต่อย่างไรก็ตาม บุคลากรบางส่วนยังขาดความตระหนักในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ รวมทั้งยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในการปฏิบัติงานและการสื่อสารทำให้การปฏิบัติงานบางส่วนไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ บุคลากรบางส่วนขาดการนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนางานในหน้าที่ของตนทำให้การดำเนินงานของหน่วยงานมีการพัฒนาที่ล่าช้ากว่าที่ควรจะเป็น การกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันความเสี่ยงในการปฏิบัติงานเป็นเพียงการกำหนดกฎเกณฑ์หรือนโยบายเพื่อให้บุคลากรถือปฏิบัติ แต่การที่จะบรรลุผลสำเร็จได้ด้วยดีนั้นบุคลากรในหน่วยงานต้องนำไปยึดถือปฏิบัติอย่างจริงจังจึงจะก่อให้เกิดความสำเร็จอย่างแท้จริง ภายในองค์กรนั้นๆต้องเข้มแข็ง มั่นคง ยั่งยืน และสามารถวิเคราะห์ห้วงค์กรได้
